

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1946 kl. 3 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om skattefrihet för djurskyddsföreningar.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, I: 147, av herr *Ström* m. fl. har hemställts, »att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring i 53 § kommunalskattelagen, att djurskyddsföreningar i beskattningshänseende likställas med sjuk- och barmhärtighetsinrättningar».

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen, sådant detta lagrum lyder efter år 1942 beslutad ändring av detsamma, äro bl. a. sjukvårdsinrättningar, vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar samt sådana stiftelser, som hava till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande, ävensom sådana föreningar, vilka, utan att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen verka för ändamål av nu angivna art, skattskyldiga för inkomst av fastighet och av rörelse men befriade från skattskyldighet för annan inkomst.

I 7 § f) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt enligt detta författningsrums lydelse efter år 1942 beslutad ändring finnes en föreskrift av motsvarande innehåll som i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen, dock att befrielsen från skattskyldighet här gäller sådan inkomst, som ej härflutit av rörelse.

Enligt 12 § 1 mom b) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt föreligger skattskyldighet för förmögenhet för bl. a. föreningar och samfund, vilkas medlemmar icke på grund av medlemskapet äga del i föreningens eller samfundets förmögenhet, ävensom stiftelser, samtliga dock endast såvitt de äro skyldiga erlägga skatt för inkomst.

Ovannämnda bestämmelser angående befrielse från skattskyldighet tillkommo i samband med år 1942 genomförd omreglering av skattefriheten för stiftelser och ideella föreningar m. fl. juridiska personer, vilken omreglering innebar bl. a., att begreppet fromma stiftelser i författningstexten ersattes

med stiftelser och föreningar av ovan angivet slag. I anledning av den vid samma års riksdag framlagda propositionen i detta ämne, vari omförmälda bestämmelser föreslogos, yrkades i väckt motion, II: 287, »att riksdagen ville för sin del besluta att såväl Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund som ock i vårt land verksamma djurskyddsföreningar av enahanda struktur som riksförbundet måtte förklaras fritagna från skattskyldighet till stat och kommun».

1942 års bevillningsutskott yttrade i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 21 bl. a. följande:

»Utskottet har för sin del intet att erinra mot den av departementschefen sålunda föreslagna gränsdragningen för skattefriheten, vilken utskottet finner lämplig. Någon utvidgning av skattefriheten utöver vad i propositionen föreslagits kan utskottet alltså icke förorda. Såsom departementschefen jämväl antytt, kunna emellertid delade meningar göra sig gällande rörande den värdering av de allmännyttiga ändamålen, som därvid kommit till uttryck. Det torde ej heller kunna förnekas, att genom denna gränsdragning även ändamål, vilka äro av högt kvalificerad art, komma att ställas utanför området för skattefriheten. — — — Uppenbarligen måste det här bereda stora svårigheter att draga gränsen mellan vad som är förtjänt av stöd från det allmännas sida och vad som icke bör understödjas. Utskottet vill dock framhålla, att, därest det i särskilda fall skulle befinnas, att beskattningen av juridiska personer med nu angivna verksamhetsområden komme att verka på sådant sätt, att det allmännas stöd anses påkallat, det synes lämpligare, att sådant stöd lämnas i form av anslag till den av dem bedrivna verksamheten.

Såsom framgår av vad nu anförts kan utskottet icke biträda det i motionen II: 287 framställda yrkandet om skattefrihet för Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund och inom landet verksamma djurskyddsföreningar.»

I den nu föreliggande motionen har anförts bl. a., att av ålder ett särskilt skatteprivilegium lämnats sådana sammanslutningar, som bedrivit humanitär verksamhet. Till de fromma stiftelserna räknades sådana, som hade till uppgift att bispringa sjuka och fattiga. Enligt 1942 års författningsändringar hade denna skattefrihet bibehållits. Djurskyddsföreningarna bedreve gentemot de hjälpbehövande och värnlösa djuren en verksamhet av motsvarande slag som sjukvårds- och barmhärtighetsinrättningarna utövade gentemot sjuka och andra hjälpbehövande människor. Sålunda sökte djurskyddsrorelsen att hjälpa vanvårdade, misshandlade och plågade djur. Ett uttryck för uppskattningen av humanitet mot djuren hade framkommit i våra grannländer Danmark och Norge, som lämnat skattebefrielse för djurskyddsföreningarna.

I en till utskottet inkommen skrift har *Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund* instämt i motionens syfte samt hemställt, att skattefrihet måtte medgivas jämväl med avseende å förbundet. Till stöd härför har anförts, att förbundet, till vilket för närvarande 75 djurskyddsföreningar vore anslutna, hade till uppgift bl. a. a) att — utan intrång i de särskilda föreningarnas verksamhet — sammansluta Sveriges djurskyddsföreningar i syfte att genom ett samfällt arbete inåt och genom ett gemensamt uppträdande utåt till-

varataga och främja djurens rätt och bästa, b) att genom sin i huvudstaden sammanträdande styrelse åstadkomma förbindelse mellan de särskilda djurskyddsföreningarna, samt c) att samla och i vidare mån göra fruktbärande erfarenheter, som de enskilda föreningarna vunnit. Förbundet understödde även i mån av sina tillgångar därav i behov varande djurskyddsföreningar, höll egen byrå i Stockholm, utgav Djurvännernas Tidning Djurskyddet och lät årligen, framför allt för ungdom, hålla föredrag om djurskydd. Djurskyddets inspektörer sökte även att bibringa ertappade djurplågåre en bättre inställning till djurens rätt och en bättre uppfattning om vad en god behandling av särskilt husdjuren betydde för folkhushållningen. Den ytterst tunga beskattningen av djurskyddsorganisationernas donationer verkade emellertid hämmande på djurskyddsverksamheten.

I förevarande motion har yrkats sådan ändring i 53 § kommunalskattelagen, att djurskyddsföreningar i beskattningshänseende bleve likställda med sjukvårds- och barmhärtighetsinrättningar. Med anledning härav får utskottet till en början framhålla, att nämnda stadgande endast gäller med avseende å den kommunala beskattningen. Beträffande den statliga beskattningen av inkomst och förmögenhet finnas såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen särskilda föreskrifter intagna i 7 § f) och 12 § 1 mom. b) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Därest det i motionen framställda yrkandet skulle anses böra bifallas, komma således de i motionen avsedda sammanslutningarna icke att erhålla skattefrihet vid den statliga beskattningen.

Utskottet.

Vad angår den i motionen berörda sakfrågan var denna — såsom framgår av det föregående — i anledning av motionsvis framställt yrkande under övervägande vid 1942 års riksdag i samband med tillkomsten av nuvarande bestämmelser på ifrågavarande område. Samma års bevillningsutskott fann sig därvid icke kunna förorda skattefrihet för Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund och inom landet verksamma djurskyddsföreningar. Under åberopande av vad 1942 års bevillningsutskott anfört mot en utvidgning av skattefriheten i nu ifrågavarande hänseende får utskottet, som likaledes anser en sådan utvidgning icke böra äga rum, avstyrka bifall till motionen.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen I:147 av herr Ström m. fl. om skattefrihet för djurskyddsföreningar icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 mars 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

ELON ANDERSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Elon Andersson, Wahlmark, Sjödahl, Ekman, Björnsson, Gustaf Elofsson, Franzon, Rosander* och *Carl Eric Ericsson* samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Björklund, Hammarlund, Janson* i Frändesta, *Falk, Jonsson* i Skedsbygd, *Fröderberg* och *Bladh*.